

Подольчак І.І., Погребенник В.Д. (Україна, Львів)

КЛАСИФІКАЦІЯ УПАКУВАНЬ – СКЛАДОВА ЧАСТИНА ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Вступ. За останні роки активного ринкового життя в Україні упаковка увійшла в наш побут настільки, що сьогодні паковані продукти харчування і товари народного споживання є звичайним явищем [1]. Але після придбання продукту і його вживання упаковку викидають, і на цьому логістичний ланцюг руху товару у вітчизняній практиці логістики обривається [2].

Метою роботи є побудова класифікації упаковувальних відходів з метою удосконалення інтегрованого управління ТПВ.

Виклад основного матеріалу. За даними експертів, темпи збільшення потреб на упаковку в Україні сьогодні майже вдвічі перевищують темпи приросту валового внутрішнього продукту.

Станом на сьогодні в Україні, значну частину об'єму твердих побутових відходів (ТПВ) складають упаковувальні відходи, при цьому спостерігається стійка тенденція до їх збільшення. Це зумовлено стрімким зростанням споживання упаковки [3].

Споживання упаковки на душу населення в цивілізованих країнах вражає: краще всіх «упаковані» американці – 230 кг на людину в рік, і європейці – в середньому 120 кг. Що стосується видів упаковки, то в останній час щорічний приріст попиту на упаковку складає 1,5-3% на упаковку для продтоварів, 4,5-5% – на упаковку побутової техніки, 2,5-3% – на упаковку для косметики і фармацевтичної продукції, 1-1,5% – на іншу продукцію.

У більшості видів відходів-упаковок захисні властивості самого матеріалу упаковки від негативного впливу на довкілля практично відсутні, тому вони вносять значний вклад в забруднення довкілля. Оскільки, під час попадання такого виду відходу на полігон твердих побутових відходів, відбувається сорбція цього матеріалу з власне своїми інгредієнтами та довколишніми іншими видами відходів. Також не менш важливу роль у цьому процесі відіграють атмосферні чинники (світло, температура, відносна вологість повітря). Також ці елементи взаємодіють з ґрунтовим середовищем, різноманітними мікроорганізмами, цвілями, корозіями, жировими та механічними забрудненнями. Отже, негативний вплив упаковувальних відходів на довкілля демонструє важливість значення правильної класифікації упаковувальних відходів, поводження з ними та їх мінімізація.

Для побудови ефективної інтегрованої системи управління ТПВ, важливим моментом є правильно класифікувати частини використаних елементів продукту, який вичерпав свою основну функцію. Тому, пропонується така класифікація упаковувальних відходів.

За джерелами утворення: виробників/постачальників; споживачів.

За видами :

консервувальне упакування (кришки, етикетки, стрічки, пляшки);

транспортна тара/пакування (коробки, контейнери, пакети).

За матеріалами виробів: дерево; папір; картон; метал; полімери; скло; інші (комбіновані матеріали).

Висновки. Отже, запропоновано класифікацію упаковувальних відходів, яка дасть змогу узагальнити інформацію про упакування та побудувати ефективну інтегровану систему управління твердими побутовими відходами.

Література

1. Сірик Т.А. Скляна тара – один із перспективних видів багаторазової упаковки. – Вісник СумДУ, 2011, №3. – С. 49-57.
2. Корецька С.І., Коробка А.В. Логістичні підходи щодо застосування сучасних пакувальних матеріалів. – XII Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція „Сучасність. Наука. Час. Взаємодія та взаємовплив” – 2010, Ч.1. – С. 77-80.
3. Сірик Т.А. Аналіз факторів впливу пакувальних відходів на навколишнє середовище / Т.А. Сірик // Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Суми : СумДУ, 2010, Ч.2. – С. 112-114.